

Til landets kommuner

Deres ref.:
Vår ref.: 13/6828-96
Saksbehandler: Anne Cecilie Holter-Sørensen
Dato: 21.04.2016

Fastlegers bruk av gebyrer – informasjon til landets kommuner

Fra 1. januar 2016 ble det forskriftsfestet at fastlegene ikke kan kreve gebyr fra pasientene for kortbetaling eller for SMS-bestilling av timer. Både enkelte pasienter og leger har gitt tilbakemelding om at de opplever det som uklart hvordan forskriftsendringen skal praktiseres. Med dette som bakgrunn sendte Helfo og Helsedirektoratet informasjonsbrev og presiseringer til landets fastleger i mars. Helsedirektoratet følger nå opp med dette informasjonsbrevet om de nye reglene til alle landets kommuner.

I forbindelse med takstforhandlingene i 2015 ble Den norske legeförening, Helse- og omsorgsdepartementet, Kommunenes sentralförbund og de regionale helseforetakene enige om å forskriftsfeste at det fra 1. januar 2016 ikke kan kreves gebyr fra pasientene for kortbetaling eller for SMS-bestilling av timer. Denne presiseringen ble tatt inn i § 2, nr. 6 i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersökelse og behandling hos leger, FOR-2015-06-26-796 ([https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-06-26-796?q=forskrift om stønad til dekning](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-06-26-796?q=forskrift%20om%20st%C3%B8nad%20til%20dekning)).

Den nye presiseringen i forskriften lyder: «Medlemmets egenandeler/egenbetalinger for å oppsöke lege er uttømmende regulert i forskriften, jf. kap II. Leger er forhindret fra selv å kreve, eller inngå avtaler som innebærer, pasientfinansiering av administrative systemer som betalingstjenester, timebestillingssystemer og lignende. Dersom pasienten önsker å motta faktura, kan det avkreves et fakturagebyr. Fakturagebyret skal ikke overstige kostnadene ved faktureringen.»

Dette betyr at fastlegene ikke kan finansiere administrative systemer som f.eks. SMS-tjenester eller betalingsterminaler med gebyr fra pasientene.

Staten önsker at alle pasienter lett kan komme i kontakt med fastlegen sin. Hvis fastlegen tilbyr timebestilling via SMS eller andre kanaler er det viktig at pasienten også kan velge andre måter å kontakte fastlegen på, som f.eks. telefon. Dette står blant annet omhandlet i fastlegeforskriften § 21, tredje ledd.

Det er kommunene som eier fastlegeordningen og som inngår avtale om legepraksis med den enkelte lege. Helfo administrerer kun ordningen på vegne av kommunene.

Helsedirektoratet kjenner ikke i detalj forretningsmodellen eller de tekniske lösningsene til de ulike SMS-tjenestene. Derfor har vi ikke tatt stilling til om fastlegenes avtaler med leverandörer av disse tjenestene bryter med forskriften. Helsedirektoratet vil söke å få dette avklart, og vil komme tilbake med nærmere

Helsedirektoratet

Avdeling behandlingsrefusjon

Anne Cecilie Holter-Sørensen, tlf.: 24163156

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besöksadresse: Pilestredet 28, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

informasjon når avklaringen foreligger. I påvente av en slik avklaring bør avtaler som er inngått om SMS-tjenester mellom fastleger og tjenesteleverandører ikke få konsekvenser for legens avtaleforhold med kommunen.

Vennlig hilsen

Steinar Mathisen e.f.
divisjonsdirektør

Anne Cecilie Holter-Sørensen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
Helseøkonomiforvaltningen (HELFO)